

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 31 (293)

6. augustil 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 " " 2000.—	1/8 " " 500.—
1/3 " " 1350.—	1/16 " " 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75^o0, tekstis 100^o0 kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 545

Sisu: 1) A. Mahoni, Saksa uus kriminaalseadustik. 2) E. Kübarsepp, Seaduste kogu XVI köite II jagu. 3) Kriminaal- ja politseimuuseumi korraldus. 4) Kas on meie politsei kehakasvatusel riiklik tähtsus? 5) Võitlus kuritegevuse vastu ja rahvusvaheline keel. 6) Tulekahjude ärahoidmisest. 7) Spordi alalt. 8) Ametlik osa. 9) Kirjavastusi. 10) Kuulutusi.

Ilmus trükist

A. LIIT,

„Kuritegude jälginine.”

Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastuse väljaanne.

Hind politseiametnikkudele Mk. 160.—

Saadaval „Eesti Politseilehe“ talituses, Toompea lossis.

Saksa uus kriminaalseadustik.

A. Mahoni kohtuministri abi.

Peale kauakestnud eeltöid on saksa uue kriminaalseadustiku eelnõu viimaks valmis saanud ja 14. mail s. a. riigipäevale esitatud.

Väliselt jaguneb see eelnõu kahte raamatusse — kuriteod ja üleastumised, umbes nii nagu meil senini on olnud nuhtlusseadus ja rahuk. trahviseadus; peale selle jaguneb kumbki raamat omaette üldosaks ja eriosaks.

Paragrahve on kokku 413, nende hulgas 100 üldosa ja 313 eriosa paragrahvi. Võrdluseks toome meie uue kriminaalseadustiku eelnõu vabariigi valitsuse poolt esitatud kujul, kus leidub 79 üldosa ja 557 eriosa paragrahvi; järelikult on saksa õigusteadlased eelnõu konstruktsiooniliselt veel enam lihtsustanud ja suutnud mahutada 313 kvalifikatsioonil umbes sama materjali, milleks meil läks vaia 557 kvalifikatsiooni.

Üldosas puuduvad saksa eelnõus eeskirjad tingimisi ennetähtaega vabastamise kohta, mis meil olemas; arvatavasti on need eeskirjad neil paigutatud karistuse täitmise seaduse eelnõusse, mis teatava määraneni ehk ka õigem. Eriosad saksa kui ka meie eelnõudes jagunevad 36 peatükki; ka kahevõitlus on seal ette nähtud. Oskussõnade definitsioonid on paigutatud üldossa, kuna meie eelnõus leiduvad nad eriosas vastavates kvalifikatsioonides.

Sisuliselt võiks ütelda järgmist. Karistustena näeb saksa eelnõu surmanuhtluse, sunnitöö, vangimaja ja rahatrahvi; surmanuhtluse täidesaatmise viis ei ole selles seaduses määratud; sunnitöö määratakse kas 1 kuni 15 aastani või eluaegselt (meil 4 kuni 15 a. või tähtajata); vangimajja määratakse 1 näd. kuni 5 aastani (meil 2 näd. kuni 6 aast.); rahatrahv määratakse 3000—10.000 rmk., omakasu tõukel kordasaadetud süütegude eest (ka kuni 100.000 rmk., rahatrahvi kättesaamatuse korral asendatakse see vangimajjaga 1 päevast kuni 1 aastani.

Nagu sellest näha, puudub saksa eelnõus vabaduskaotusliste karistuste seas arest, mis meie eelnõus ettenähtud kestusega 1 p. kuni 6 kuuni, kuid selle asemel on neil olemas kaks paralleelset vabaduskaotuslist karistust: Einschliessung ja Haft. Esimese võib kohus määrata niihästi sunnitöö kui ka vangimaja asemel, sama kestusega, kui süütegu on

kordasaadetud tähelepanuväärivail moitiivel ja kui teokordasaatmise viis ning teo tagajärjed ei ole eriti hukkamõistetavad. Teine karistus (Haft) määratakse kättesaamata rahatrahvi asemele, kui see rahatrahv oli määratud üleastumiste eest. Esimene karistus oleks sellega umbes meie kindluse, teine — meie aresti taoline. Kokkuvõetult on saksa eelnõusse ikka püsima jäänud neli liiki vabaduskaotuslikke karistusi, mida ei saa lugeda kriminaalseadustiku plussiks.

Surma või sunnitööle mõistetu kaotab jädavalt õiguse olla avalikkudes ametites ja osa võtta avalikkudest valimistest ja hääletamistest; vangimajja mõistetu kaotab samad õigused ainult kohtu heaksarvamise järgi ja ainult ajutiselt: teenistuse õiguse — 1 a. kuni 5 a. ja valimise ning hääletamise õiguse 1 a. kuni 10 a.; neid õigusi võib kohus ennetähtaega tagasi anda kauema aja kestel tähelepanud hea ülalpidamise korral. Karistuste kõrval näeb saksa eelnõu ette parandamise ja süütegude ärahoidmise abinõudena määramise mitmesugustesse parandusmajadesse, töomajja, valve alla ja välismaalaste suhtes maalt väljasaatmise.

Üleastumiste eest (II raamat) on määratav ainult rahatrahv, mille asemele teatud kordadel astub eelpoolkireldatud arest (Haft).

Erilist tähelepanu saksa eelnõus väärib üldosa § 69, mis käsib kohtul karistuse määramisel arvesse võtta eriti süüdlase isiku ja nimelt: a) süüteo kordasaatmise põhjuse, tõuke, sihi, kurja tahte ja käsitatud abinõud; b) süüteo tagajärje; c) kordasaatja arusaamise võime ja tema tahtejõu peale mõjunud haigused ja muud tegurid; d) kordasaatja senise eluloo ja tema isikulise ning majandusliku olukorra süüteo kordasaatmise ja karistuse määramise ajal; g) kordasaatja ülespidamise pärast süüteo kordasaatmist, eriti kas ta katsunud heaks teha tekitatud kahju.

Eriosa määrab surmanuhtluse ainult ühel korral — ettekavatsetud ehk tahtluse tapmise eest.

Et saksa õigusteadlased põhjalikku tööd oskavad teha, seda näitab muuseas eelnõule juurelisatud seletuskiri, mis võimaldab rikkaliku ülevaate kriminaalseadustiku olukorrast pea kõigis

kultuurriikides, ka noor Eestigi pole silmapaari vahele jäetud.

Selle seletuskirja andmetel on surmanuhtlus maksvusel järgmistes riikides: Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Jaapani, Inglismaa, Itaalia, Jugoslaavia, Kaanada, Kreeka, Leedu, Luksemburg, Malta, Meksiko (osaliselt), Poola, Prantsusmaa, Põhja-Ameerika Ühisriigid (osaliselt), Saksamaa, Shveits (osaliselt), S.S.S.R., Soome, Taani, Tasmaania, Tshiili ja Ungari. Puudub surmanuhtlus järgmistes riikide kriminaalseadustikes: Austria, Argentiina, Brasiilia, Ekvador, Hollandi, Hondura, Kolumbia, Kosta-Rika, Kvatemala, Meksiko (4 osariiki), Montenegro, Nikaragua, Norra, Peeru, Portugalia, Põhja - Ameerika

Ühisriigid (8 osariiki), Rootsi, Rumeenia, San Marino, Urugvai ja Venetsueela ning peale selle Läti, Shveitsi, Soome, Taani, Tshehhoslovakkia ja Ungari uutest kriminaalseadustikkude eelnõudes.

Kui arvesse võtta loeteldud maade pindala ja rahva arvu, siis torkab silma, et rusuvalt suurem osa kultuurilisest inimkonnast tunnustab surmanuhtluse vajalikkust kuritegevuse vastu võitlemise alal. Viimaste 30—40 a. kestel on mitmed rahvad omi vaatekohti selles küsimuses muutnud, ühed surmanuhtlustest loobunud, teised selle uuesti tarvitusele võtnud. Sarnase äärmise abinõu vajalikkusest kõneleb ka see uuem vool, mis taotleb steriliseerimise tarvitusele võtmist parandamata kuritegijate juures.

Seaduste kogu XVI köite II jagu.

(Kroonu vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustik.)

E. Kübarsepp, siseministri abi.

(Järg.)

Nende üldiste märkuste järele vastuvaidlematute nõudmiste suhtes asume selle eriseadustiku käsitlemisele, mille alusel tegelikult ja seaduslikult peaks toimetatama sundsissenõudmist tema üksik-asjalistes toimetustes. See on sead. kogu XVI köite, 2. jagu, „kroonu vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustik.“ Käesolev artikkel tahabki selgitada peamiselt selle seadustiku maksvuse küsimust praegusel ajal ja temas leiduvaid vastolusid ja vananenud normisid, kuna praktikas valitseb kindlusetus nimetatud küsimuste suhtes.

Riiklikkude (kroonu) vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustikus on üldse 373 paragrahvi. Nende §§-de arvust käsitavad vähemalt 90% varanduste üleskirjutamise, hindamise, hoiuleandmise ja müügi määramise ning müügi enese korda. Juba pealiskaudsel lehitsemisel on silmatorkav selle seadustiku määruste sarnasus neile, mis on maksvad sissenõudmiste toimetamisel kohtuotsuste põhjal kohtu-ristavi läbi tsiviilkohtupidamise seaduses ettenähtud korras. Kodifitseerimisel vast. vaidl. seadustikku mahutatud §§ põhinevad osalt vanade iganenud seadusandliste aktide põhjal ja on paljudel juhtumistel (näit. liikumata varade suhtes) seletatavad ainult vene riigi määratu suurte distantsidega ja elamute kaugu-

sega üksteisest, nii et nõudmiste teostamine varanduse suhtes nõudis pikemate tähtaegade määramist jne., kuna tsiviilkohtupidamise seaduses ettenähtud kord on rohkem uuema aja produkt ja vastab enam-vähem praegustele oludele. Tõuseb küsimus, on meil vaja kahte seadustikku, kumbki mitmesaja paragrahvi, selleks, et teostada sunduslikku sissenõudmist võlgniku varandusest, kuna sisuliselt ei ole vahet teatava summa sundsissenõudmise teostamisel eraisiku varandusest teise eraisiku, juriidilise isiku või riigi kasuks, olgu administratiiv-asutuse või kohtuotsuse põhjal.

Olgu tähendatud, et politseil ka praegu tuleb käia ts. kohtupidamise seaduse järele, kui tema peale pannakse kohtu-ristavi puudumisel kohtuotsuste täideviimine välimõistetud summade suhtes (ts. kp. s. § 1222¹⁹, § 1222²⁰).

Kõnesolevate küsimuste selgitamiseks aitab meile palju kaasa, kui heidame pilgu tsiviilkohtupidamise seaduse ja kroonu vastuvaidl. seadustiku tekkimise loosse. Kroonu vastuvaidlemata nõudmiste seadustiku*) 1910. a. (viimase) väljaande §§ 40—339 allikaks on 19. juulil 1849. aastal vene keisri poolt kinnitatud „sea-

*) Edaspidi lühendatult „seadustikuks“ nimetatud.

dus (poloshenie) varand. üleskirjutamise, hindamise ja oksjonil müümise kohta". (Seaduste II täiskogu nr. 23405), milles on viissada artiklit ja mis on kokku seatud seaduste kogu X köite (vene eraõiguse) kohaselt, mille mõned paragrahvid selle uue seadusega kokkukõlastati. Uues (1849. a.) seaduses ettenähtud varanduste üleskirjutamise, hindamise ja oksjonil müümise kord käis nii eravõlgade sissenõudmiste kohta kohtuotsuste põhjal, kui ka kroonu nõudmiste kohta oma võlglastelt. Nii ühe kui teise liigi nõudmiste teostamine algas varanduste üleskirjutamisega ja hindamisega politsei poolt ühes juurekutsutud tunnistajatega ja asjatundjatega. Kinnis- ja vallasvara oksjon peeti kubermanguvalitsuses, kuna kuni 1000 rublani hinnatud vallasvara müük toimetati kohalikus politseiavalitsuses.

1864. a. teostati Venes põhjalik kohtureform täitsa uutel alustel Itaalia ja Prantsusmaa seaduste eeskujul. Tsiiviilkohtupidamise seadusega kutsuti ellu eriline kohtupristavite instituut, kelle kohuseks on muuseas kohtuotsuste täitmine tsiiviilasjus. Kohtuotsustega väljamõistetud summade sissenõudmist võlglaste vallasvõi kinnisvarast käsitavad tsiiviilkohtupidamise seaduse §§ 968 kuni 1222²⁰ (Baltimaade kohta eraldi veel §§ 1842 kuni 1888). Selle seaduse jõusseastumisega kaotasid maksvuse 1849. aasta seaduse normid niikaugelt, kui nad puudutasid kohtuotsuste täidesaatmist varandusest sissenõudmise teel. Kuid et uut seadust administratiivkorras sissenõudmiste kohta ei antud, siis jäid nende kohta maksvaks endiselt 1849. a. seaduse normid. 1892. aastal inkorporeeriti 1849. a. seadus S. kg. XVI köitesse, 2-se jakku, nime all «Положение о взысканіяхъ гражданскихъ» ja mis sellest viimasest veel 1910. aastal maksvaks loeti, mahutati uude 1910. a. väljaandesse uue nime all «Положение о взысканіяхъ побезспорнымъ дѣламъ казны» (Kroonu vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustik). Sellesse seadustikku on võetud 1849. „polosheniast“ mitte vähem kui 270 paragrahvi, mis ¾ tema tervest paragrahvide arvust välja teeb ja mis vastavad 1910. a. väljaande §§ 40—339 varanduste üleskirjutamise, hindamise ja oksjonil müümise kohta. Niiviisi inkorporeerimise teel jäi maksvaks 1849. a. seadus administratiivkorras sunniviisil sissenõuetavate summade kohta nii vallas- kui ka kinnisva-

rast. Kerkib küsimus, mispärast jäeti maksma 1849. a. seadus administratiivsissenõudmiste suhtes, kuna 1864. aastal hakkas maksma uus tsiiviilkohtupidamise seadus, milles ettenähtud nii kinnis- kui ka vallasvara üleskirjutamine, hindamine ja oksjonil müümine kohtuotsuste täitmiseks, mida toimetab ka politsei, kui kohus selle tema peale paneb kohtupristavi asemel (v. kohtuasutuste seaduse §§ 310 ja 311)? Pealegi peab oletama, et 15. a. hiljemini antud sead. samasuguste toimetuste suhtes on parem kui senine ja seda on ta ka tõepoolest. Oleks ainult tarvis olnud määrata, et ts. kp. sead. ettenähtud sissenõudmiste kord on kohaldatav ka administratiivkorras otsustatud nõudmiste täitmise juures. Et seda ei sündinud, on seletatav sellega, et 1864. a. kohtupidamise seadused ei hakanud maksma korraga terves vene riigis (Siberis, Arhangeli kub. jne.). Mitmel pool jäid maksma ja maksid kuni viimase ajani endised kohtupidamise seadused ajast enne 1864. a. (Ka Baltimail hakkasid uued kohtupidamise seadused maksma alles 1889. aastal.)

Nii elutses siis 1849. aasta „poloshenie“ ikka edasi, muutes ainult oma nime. Kui meie nüüd võrdleme 1849. aasta polosheniast ette ehk teise nimega kroonu vastuvaidlemata sissenõudmiste seadustiku 1910. aasta väljaande §§ 40—339 meil maksvate 1864. aasta tsiiviilkohtupidamise seadustega (1914. aasta väljaanne), siis leiame, et viimasesse on peaaegu täpselt ehk ainult mõnes detailis muudetult üles võetud terve rida §§ (mitte vähem kui 60) „polosheniast“, mis on omakord identsed kroonu vastuvaidl. seadustiku vastavatele paragrahvidele. Ülevõtmist kohtupidamise seadustikku ei leidnud §§, mis käsitavad näiteks, korda, kuidas kirjutatakse üles võõrastemaju, veskeid, vilja-aedu, metsi, kalapüügikohti jne., mis õieti midagi erandlikku ei kujuta korrast, mis kohtupidamise seaduses üldisemalt ära määratud ja üleskirjutajal kahtlust ei võiks äratada.

Väljamines selle kirjutuse eesmärgist selgitada, kui kaugelt tuleks meil maksvaks lugeda kroonu vastuvaidl. nõudm. seadustik ja millega võiks teda asetada, kui vananenud normide kogu, vaatleme teda tema üksikutes osades. Seadustiku üksikud alljaotused lasevad end käsitada kahes peagrupis: selle järele kas sissenõudmine tuleb pöörata kinnis- või vallasvara vastu.

Kõigepealt esitame küsimuse, kas kinnisvara müük on teostatav kõnealleva seadustiku kohaselt. Seadustiku § 14 ütleb, et Balti kubermangudes vastuvaidlemata nõudmiste toimetamisel kinnisvaradelt peetakse kinni „ka“ Balti tsiviilseadustiku määrustest (§ 3945 ja teised). Selle § all ei ole näidatud seaduse normi allikat, millest võib järeldada, et kodifitseerija selle omalt poolt sisse on toonud, leides, et Baltimaadel maksavad normid, mis eralduvad üldisest vene õiguse korrast. Vene senati I ja kassatsiooni departemangude üldkoosoleku seletuste järele on Baltimaail liikumata varanduste müük sunniteel oksjonil võimalik ainult kohtu kaastegevusel, aga mitte administratiivasutuste kaudu ka siis, kui varandus müüakse vastuvaidlemata korras sissenõuetavate riigi, linnade või krediitasutuste võlgade katteks. See kord on tingitud Balti tsiviilseadustiku määrustest müügi kohta, samuti ka Baltimaail maksvast hüpoteegi süsteemist, mis nõuab eraldi korda nende nõudmiste rahuldamisel, mis on kindlustatud hüpoteegi korras. Nii et administratiivasutuste palved liikumata varanduste müügile määramise üle kroonu võlgade katteks alluvad kohtute otsustamisele selles korras, mis on tsiviilkohtupidamise seadustega kindlaks määratud kinnisvarade müügi toime-

tamiseks, kusjuures palved otsustatakse täidesaatvate otsuste korras.

See kord, mis maksab Baltimaail kohtureformide ajast (1889. a. seadused), on üldiselt tunnustatud ja ei kutsu esile mingit kahtlust ka meie kohtute praktikas.

Kinnisvara müümine võlgade katteks kohtukorras sünnib ts. kp. sead. §§ 1845 ja järg. järele kohtu enese juures kohtupristavi kaudu, aga mitte varanduse asupaigal. Järelikult ei või toimetada kinnisvara müümist politseiametnik või administratiivasutus. Kinnisvara oksjoni pidamine on ikka kohtupristavi asi ja kohtuasutuse juures.

Tõuseb küsimus, kelle poolt ja missuguses korras tuleb toimetada eeltöid, mis on tarvilikud varanduse oksjonile määramiseks kohtulikus korras, s. o. keelu alla panemine, üleskirjutamine ja hindamine. Kas tuleb neid eeltöid teha vastuvaidlemata nõudmiste seadustiku reeglite järele või kohtupidamise seaduses ettenähtud kinnisvarade üleskirjutamise ja hindamise korras. Loogiliselt tuleb järeldada, et kui oksjonipidamine ja lõpulik müük sünnib kohtuseaduste korras, siis ka ettevalmistused müügile peab toimetatama samade seaduste juhtnööride järele, sest ei saaks ju kohus otsust teha, kui temal ei oleks materjalina ts. kp. seadusele vastavaid andmeid.

(Järgneb.)

Kriminaal- ja politseimuuseumi korraldus.

(Siseministri poolt 4. juulil s. a. kinnitatud.)

Muuseumi otstarb ja asupaik. 1. Kriminaal- ja politseimuuseumi ülesandeks on anda ülevaate: a) Eesti politsei tekkimisest ja arenemisest, b) Eestis valitsenud politseilisest olukorrast, d) Eestis avaldunud kuritegevusest ja selle vastu võitlemisest.

Muuseumikogusid kasutatakse eeskätt õppevahenditena politseiametnike ettevalmistusel ja uurimismaterjalidena kohtutegelastele ja teadlastele.

2. Kriminaal- ja politseimuuseum asub politsei peavalitsuse juures.

Muuseumi sisemine jaotus. 3. Kriminaal- ja politseimuuseumi kogutud esemed jaotatakse kahte ossa.

Esimesse ossa kuuluvad: a) esemed, mis kujutavad Eesti politsei arenemiskäiku, nagu politsei moodustamise kohta antud seadused, korraldused, määrused,

juhtnöörid ja ettekirjutused, tarvitusel olnud õppe- ja käsiraamatud, asjaajamise vormid, passid, isiku- ja muud tunnistused, liikumise-, laskeriistade- ja muud load jne.; b) politseiametnike vormiriided, relvad, tehniline varustus, liikumisabinõud, ametitunnistused ja -märgid; d) kartogrammide politseiasutustest, koosseisust ja alluvusest; e) ülevõttes politseielust ja tähtsamatest politseilistest sündmustest; g) juhtivate politsetegelaste pildid; h) kohustetäitmisel langenud politseiametnike pildid.

Teise ossa kuuluvad: i) diagrammid ja tabelid kuritegevusest Eestis; j) ülevõttes tähtsamatest kuriteolistest sündmustest ja teopaikadest ühes sündmuste ja nende jälgimise kirjeldustega; k) karistatavate kuritegijate pildid ühes nende elulookirjeldustega; l) politsei teh-

niline varustus kuritegude jälgimise alal; m) kuritegude jälgimisel ettevõetud ekspertiiside näitlikud tagajärjed; n) tehnilised ja muud abinõud, mis tarvitatud kuritegude kordasaatmiseks, jagatult vastavalt järgmistele kuriteoliikidele:

- I liik — tapmised ja haavamised;
- II „ — röövimised ja riisumised;
- III „ — suguviljahävitamised;
- IV „ — vargused;
- V „ — kelmused ja hasartmängud;
- VI „ — dokumentide võltsimised;
- VII „ — valeraha tegemine ja levitamine;
- VIII „ — salakaubavedu;
- IX „ — tulesüütamine;
- X „ — sugulised anomaaliad ja pornograafia;
- XI „ — vangide põgenemisabinõud;
- XII „ — shifrid, salamärgid, kuritegijate jargoon ja muud sideabinõud.

Märkus: Muuseum kogub võimalust mööda esemeid eespoolloeteldud aladelt ka teiste maade kohta.

Muuseumi juhatus: 4. Muuseumi juhatus koosneb kolmest liikmest, kes määratakse politseidirektori poolt; nende hulgast nimetab politseidirektor ühtlasi ka muuseumi juhataja ja tema asetäitja.

5. Juhatus ülesandeks on: a) muuseumile saadetavate esemete vastuvõtmine ja korraldamine, b) muuseumi kataloogide pidamine, d) esemete kogumise juhtimine, e) muuseumi kasutamise korra väljatöötamine.

Märkus: Punkt e all tähendatud muuseumi kasutamise kord kuulub politseidirektori kinnitamisele.

6. Juhatusel on õigus koopteerida asjatundjaid kui ka teisi kriminaal- ja politseimuuseumi sihtidest huvitatud isikuid, kellel on juhatuses nõuandev hää.

7. Juhatus asjaajamine sünnib juhatusel poolt väljatöötatud ja politseidirektori poolt kinnitatud kodukorra järele.

(Toim. märkus: Juhatusse määrati inspektoriid A. Liit ja A. Tamman, neist esimene muuseumi juhatajana, ja politseikooli direktor E. Mets.)

Kas on meie politsei kehakasvatusel riiklik tähtsus?

Eesti rahvas on arvuliselt väike, mis pärast võimata on meil massi jõuga midagi korda saata. Seepärast, kui meie tahame püsima jääda ja väärilist kohta rahvusvahelises läbikäimises omada, — peame oma rahva kehalise jõu ja mõistuse selleks rakendama, et kultuuri valda kuuluvaid väärtusi luua.

Rahva kultuuriks nimetame kõik selle, mida see rahvas aastasadade jooksul iseisvalt on loonud kunsti, kirjanduse, tehnika jne. alal. Kõigi kultuuriliste saavutustega käib käsikäes salgamata rahva kehakultuur, sest suuremaid kultuurilisi väärtusi võib ainult see rahvas luua, kes kehaliselt ja vaimliselt hästi arenenud.

Sellest on aru saadud ka meil. Ja eriti iseseisvuse kestusel on rahva kehakasvatuse küsimus tähtsaks küsimuseks kerkinud. Rahva kehakasvatuse alal töötatakse koolides, sõjaväes; on asutatud üle maa rida spordiseltsi, et eriti noori kehaliselt kui ka vaimliselt ergutada loovale tööle üldsuse kasuks.

Nii siis on rahva kehakasvatuse tähtsus riiklikus elus viimasel ajal suurt osa etendama hakanud, mis ka meie politsei juhtide tähelepanu endale on tõmmanud. Seda tõendab asjaolu, et politsei peava-

litsuse algatusel politsei spordiorganisatsioonide esitajad 12. juunil s. a. asutasid „Politsei kehakasvatuseorganisatsioonide liidu”. Liit tahab lülina meie rahva kehakasvatuseorganisatsioonide ahelas tegutseda hakata ja politseiametnikkude ja teenijate hulgas kehakasvatust arendada. See on tarviline seepärast, et meie politsei ajakohaselt ja oma ülesannetele vastavalt tegutseda võiks. Ka nõuab seda meie maa geograafiline asend, sest meie maa on kui värv, kui läbikäimise punkt võõrastele rahvastele. Esimene, kes võõrale silma puutub ja kellega tegemist tuleb teha, on politsei; nii mõnigi kord hindab võõras politsei esinemise järele meie rahvast.

Kuidas asja niimoodi korraldada, et meie politsei kehakasvatuse juhtimine juba alguses õige suuna võtaks ja et sellel tööel ka edu oleks, selle üle peame tõsiselt järele mõtlema. Kõigepealt ei tohi meie unustada, et politseiasutused ei ole mitte kasvatusmajad ega koolid. Politseiasutused vajavad valminuid ning väljakasvatatud mehi ja seepärast ei saa jutugi olla politseis algastmelisest kehakasvatusest. Meie võime koolide, eraseltside ja sõjaväe poolt algkasvatust saanud ja

meie teenistusse tulnud mehi edasi õpetada ning virgutada ja siis selle tulemuse vilja lõigata.

Seepärast kerkib küsimus, kust saada politseiteenistusse vastavaid mehi ja kuidas üldse tervendada ja suurendada politsei sportlaste peret? Minu arvates võiks siin järgmiselt talitada.

Politsei peavalitsus võiks lähema kontakti meie sõjaväeasutustega luua, sest iga aasta saab sõjaväeteenistusest palju aja ära teeninuid sõdureid lahti, kelle hulgas nii mõnigi hea sportlane. Kui mõnel neist on tahtmine politseinikuks saada, siis võiks teenistusaja lõpul nende kohta juba varemalt välja töötatud ja igasuguseid tarvilisi andmeid sisalduvad küsimuslehed täidetud saada ja pärast sõjaväeteenistusest lahkumist politsei peavalitsusele saata ühes andmeteomaniku sooviavaldusega politseiteenistusse astumise üle. Et meie sõjaväes kehakasvatuse, laskeasjanduse, distsipliini jne. peale suurt rõhku pannakse, siis võib loota, et kaugelt nii palju häid jõude leidub, kes politseiteenistusest huvitatud on, et vabakssaanuid kohti täita (eriti kordnikkude kohti).

Võiks revideerimisele võtta praegused politseinikkude ametisse astumise tingimused. Meil läheb iga politseikooli kasvandik riigile kaunis hea summa maksma. Kooli lõpetamisel seotakse kasvandikuga leping, mille järele viimane on kohustatud teenima politseis kaks aastat, vastasel korral on ta kohustatud koolikulud tasuma. Siin tuleb nii välja, et tööandja on nagu avansina töölisele kaunikesse summa ette maksnud ja kahe aasta peale teenistuse kindlustanud. Arusaadav, et niisugune tööline, kui tema soidametunnistus lubab, omi kohustusi ükskõikselt täidab ja teistele kaasteenijatele koormaks osutub. Teiselt poolt peab tööandja temaga pehmemalt ümber käima ja selle järele valvama, et ta kuidagi lepingut täidaks ja kaks aastat ametis püsiks.

Veel nähakse meil heameelega, kui üliõpilasi ja muid haritlasi astub politsei-

teenistusse. See on rõõmustav asi, et haritlased politseiteenistusse astuvad, kuid ainult siis, kui nad kõik oma teadmised politseiteenistusse rakendavad. Igapäevane elu näitab, et paljud sellese liiki kuuluvad politseinikud politseiteenistust kui hädaabinõu kasutavad, kas selleks, et edasiõppimist oleks kergem jätkata või ära oodata, kuni avaneb võimalus mõnele muule kasulikumale alale üle minna. Ka leidub neid, kes, lõpetades kooli ja asudes kohtadele hariliku töö juure, leiavad, et see teenistus polegi nii roosiline; nendele muutub teenistus vastumeelseks, kuid lahkuda sellest ei saa, puudub võimalus koolikulude tasumiseks. Järeldus on see, et kaks aastat tuleb teenida vastumeelses, põlatud ametis.

Eelpoolkirjeldatud liiki kuuluvate politseinikkude juures ei või huvist kehakasvatuse vastu palju juttu olla. Seepärast peaks politseinikkude ametisse võtmise juures seda eriti silmas pidama, kas on ametisse võetaval kindlaid eeldusi olemas, et tema tõesti politseiteenistuse omale elukutseks on valinud ja kauemaks ajaks teenistusse tahab jääda, sest sagedane politseiametnikkude ja teenijate vahetamine mõjub halvavalt asutusele, eriti välispolitseis.

Seetõttu peaksime kauemat aega püsima jäänud ja usaldust ära teeninud politseiametnikkude teenistusesolemist kindlustama ja niimoodi korraldama, et nende teenistuse saatust ei ripuks niidi otsas; mida julgemini ametnik tulevikku vaatab, seda innukamalt ja viljakamalt ta töötab.

Ülemuste ja vanemate ametnikkude osavõtmine kohalikkude politsei kehakasvatusorganisatsioonide juhtimisest on suur moraalne mõjuavaldus noortele spordist huvitatutele. Seepärast olgu siis meie loosung: vanemad, elust kogeenud ametnikud ees organiseerimistöoga ja nooremad oma tahtejõu pingutusega treeningutel ja võistlustel. Nõnda rajame politsei kehakasvatuse, mille tulemusel on kahtlemata riiklik tähtsus. P. T.

Võitlus kuritegevuse vastu ja rahvusvaheline keel.

Rahvusvahelise keele küsimus on saanud tähtsaks päevaküsimuseks meie ajal. Stokholmi linnapea Carl Lindharutades maailmakeele tarvitusele-

võtmise küsimuse vajadust, jõuab otsusele, et on olemas üks küsimus, mis puudutab tervet inimkonda ja mis kindlasti võidule pääseb — see on rahvus-

vahelise keele üldiselt maksmapanemine. Selge on üks asi: niisugune keel, olgu see esperanto või mingi teine keel, pääseb lõpulikule võidule ikkagi ainult siis, kui seda hakatakse õpetama koolides lastele sundusliku õppeainena. Muuseas kergendaks ja vähendaks see koorma, mis koolidel praegu kanda: mitme võõra keele asemel tuleks ära õppida ainult üks, pealegi võrdlemisi kerge keel. Igalet rahvale jääks oma keel, viimase kõrval võetakse tarvitusele maailmakeel rahvusvahelises läbikäimises.

Üld- või maailmakeele tähtsusest on kõneldud ja kirjutatud palju. Kaupmeestele, diplomaatidele, ametnikkudele jne., ühe sõnaga inimestele, kellel tuleb läbi käia kas kirjalikult või suusõnaliselt teiste riikide kodanikkudega, pakub üldist tunnustamist leidnud ja üldisele tarvitamisele võetud rahvusvaheline keel palju kergendusi. Egas asjata praegu ei koolitata suuremates riikides ja riikides, mis oma geograafilise asendi tõttu tähtsad rahvusvahelisele läbikäimisele, ametnikke esperanto ära õppimiseks. Sealjuures valitakse ametnikkude ergutamiseks harilikult kaks teed: ametnikkudele, kes oskavad esperantot, võimaldatakse kiirem edasilükkumine teenistuses ehk neile maksetakse kõrgemat palka proomiante, lisarahade jne. näol.

Rahvusvahelise keele tundmine on loomulikult tähtis postiametnikkudele, tolliametnikkudele, raudteeametnikkudele jne., ühe sõnaga kõigile neile ametnikkudele, kellel tuleb tegemist teha ametkohuste täitmisel välismaalastega. Eriti tähtis aga on maailmakeele tundmine politseile, niihästi postil seisvale kui ka kantseleis töötavale välispolitsei ametnikule, eriti kriminaalpolitsei ametnikkudele.

Kuritegevus on rahvusvaheline ja kuritegijad muutuvad tihti rahvusvaheliseks, põgenedes maalt, kus kuritegu saadetu korda, teise riiki ehk saates korda seadusvastaseid tegusid mitmes riigis. Seejuures on iseloomustav suurematele ja kardetavamatele kuritegijatele, kes rahvusvaheliseks muutunud, paljude keelte valdamine, mis neile annab tihti võimaluse esineda, kord näit., inglasena, prantslasena, sakslasena, venelasena, itaallaseks jne. Suuremaid raskusi ja takistusi võitluses rahvusvaheliste kuritegijatega on just keele küsimus.

Kui vaadelda praegust Euroopa kaarti ja meeles pidada, et pea igas riigis — väl-

jaarvatud vast ehk Belgia, Shveitsi ja Austria — räägitakse ise keelt, siis on selge, nagu tähendab ka Sakseni kriminaalpolitsei president dr. jur. Palitzsch omas töös: „Besseren Schutz vor Verbrechen“, et kuritegijate tagaajamine on praegusel silmapilgul väga raskendatud just keelte tõttu. Kuritegija võib ruttu sõita läbi mitme maa, kus räägitakse mitu keelt — politseile, kes teda taga ajab, on ainuüksi keel juba raskeks takistuseks edurikkale tegutsemisele.

Siinjuures peab silmas pidama, et iga — vähemalt suurema — riigi politseiasutused tarvitavad rahvusvahelises läbikäimises üksteisega igauks oma keelt. Kui endale nüüd ettekujutada mõne vastutava ametniku töö mingis suuremas keskkohas, nagu Viinis või Praegas, Berliinis, Pariisis või Roomas, siis näeme, missuguseid takistusi võib sünnitada üldise keele tarvitamise puudus. Ei saa nõuda kriminaalametnikult, et tema peale üld- ja erihariduse saamise peaks ära õppima veel saksa, prantsuse, inglise, itaalia, hispaania, tsheehhi, rootsi jne. keele! Tähendab on vaja tõlkide ametisse seadmine, vähemalt suuremates keskkohades, kelle ülesandeks on teiste riikide politsei- ja kohtuvõimude ettepanekute, järelepärimiste, teadeannete tõlkimine riigikeelde. Siin aga peab meeles pidama kaht asjaolu: esiteks peab vastav tõlk või vastavad tõlgid olema usaldusväärilised isikud, kellele võib usaldada ka kõige tähtsamaid ametisaldusi ja teiseks peavad tõlgid olema alati kättesaadavad. Just viimane asjaolu on tähtsam kui see võiks paista esimesel silmapilgul. Kriminaalpolitseil on ülesannete täitmisel mõnel korral iga minut tähtis, kuritegija on kiire, peab kiire olema, politsei peab jõudma temast ette ja ei tohi viita aega asjadega, mis takistavad tagaajamist. Rahvusvahel. kuritegijate vastu võitlemisel on kiire tegutsemine eriliselt tähtis, Kriminaalpolitsei tegevust võib siis tunduvalt halvata ja isegi paraliseerida tõlgi otsimine, kes ruttu tõlgiks mingi tähtsa teadeande. Võib veel juhtuda, et tõlk valesi teksti tõlgib ning kuritegija on päästetud; pääsemine sündis ainult seetõttu, et, näiteks, Prantsusmaal kõneldakse üht keelt ja Itaalias teist! Dr. Palitzsch teatab ülaltähendatud artiklis, et tegelikus elus olevat küllalt ette tulnud juhtumisi, kus kuritegija tabamine läks nurja ainult seetõttu, et ei jõutud õigel ajal teiselt politseiasutuselt saadud teadaannet tõlkida.

Rahvusvahelisel Viini politseikongressil 1923. aastal teatas kongressi sekretär, Austria esitaja dr. Dressler järgmisest iseloomustavast juhtumisest. Viini politseidireksiooni jõudis kord hilja õhtul mingi telegramm Itaaliast sealsete politseivõimude poolt. Telegramm oli muidugi itaalia keeles. Korrapidaja ametnik ei vullanud itaalia keelt ja ei saanud sisust aru. Itaalia tõlk oli teenistuskohuste täitmisest vabastatud, nii et tuli katsuda kiiresti leida isik, kes oleks võinud tõlkida telegrammi, mis pealegi kiire oli. Korrapidaja ametnik katsus sarnast inimest leida ja oli parajasti otsimisega telefoni teel kibeasti ametis, kui dr. Dressler politseidireksiooni tuli. Muuseas tuli tema asutusse päris juhuslikult ja, nagu kohe selgus, õnneks politseile. Dr. Dressler sai telegrammi kätte, tõlkis selle ja selgus, et tegemist on ühe panga laekahoidja põgenemisega, kes üle Itaalia piiri sõitnud, võttes kaasa suurema summa varastatud raha. Arvata võis, et kuritegija sõidab Viini, et sealt edasi pääseda kas Saksa- maale, Shveitsi või Tshehhoslovakkiasse. Olgugi, et juba oli tahtes-tahtmatult raisatud palju kallist aega, teatati otsekohe jaamade politseile asjast ja politseil läks tõesti korda laekahoidjat võtta vahi alla paar minutit enne rongi ärasõitu jaamast.

Kuid üldise, rahvusvahelise keele tarvituselevõtmine pole politseile tähtis ainult kuritegijate tagaajamisel; on olemas palju teisi kriminaalpolitsei tegevusharusid, kus mingi maailma keele tarvituselevõtmine on esimese järgu tähtsusega; mõistagi on ka siin — nagu üldse — nõue, et rahvusvaheline keel oleks kergesti õpitav ja arusaadav. Harilikku teadete edasiandmisel tundmatu kuritegijate tegevuse kohta, reisivate kelmide ja nende töötamisviiside kohta ja rahvusvaheliste petiste kohta oleks hädatarviline kasutada rahvusvahelist keelt; sest ka need teated võivad olla rutulise iseloomuga ja kõigepealt poleks vaja tõlki, kelle käe läbi käib terve kirjavahetus, kes seepärast muutub tähtsaimaks mehiks rahvusvaheliste kuritegijate vastu võitlemise alal. Samuti sünnitab suuri, kuigi mitte ülepääsematu raskusi mitme keele tarvitamine daktüloskoopial alal. Suuremad politseiüksused seisavad alalises kirjavahetuses üksteisega ning seda kirjavahetust kontrollib nii öelda jälle tõlk. Rahvusvaheliste kuritegijate registratuur on täielik jällegi ainult siis, kui kõik asjast huvitatud asutused vahetavad enda vahel tarvilikke and-

meid, mis praegu muidugi sünnib ei tea mitmes keeles.

Et ühise jõuga võidelda rahvusvahelise kuritegevuse vastu, selleks on vaja politseiasutuste kindel kontakt üksteisega. Sarnasele koostöötamisele pandi alus Viini 1923. a. kongressil, seda koostöötamist aitas omalt poolt süvendada läinud aastal Berliinis peetud kongress. Võitluse pidamiseks on vaja kartoteekide ja registratuuride sisseseadmine, kusjuures kongresside otsuste põhjal on soovitatav ühe keskkohta loomine igas riigis, mis kiirustab ja lihtsustab tööd. Võitluse tagajärgede suurenendamiseks asutati mõned keskkohad, kuhu koondatakse tarviline materjal kõikidest riikidest. Sarnaseks keskkohaks on, näiteks Viin, kus asutati peale Viini politseikongressi lõppu vastavalt kongressil avaldatud soovile rahvusvaheline politseibüroo tarviliku registratuuriga rahvusvaheliste kuritegijate kohta üldse ja tagaotsitavate rahvusvaheliste kuritegijate kohta eriti. Kuid kõigist sellest ei jatku veel. Nagu juba Viinis 1923. a. otsustati — see otsus leidis kolm aastat hiljem Berliinis igapidi heakskiitmist —, on vaja politseiliste otsimislehtede ellukutsumine ja ülalpidamine. Viinis hakkas 1923. a. lõpul ilmuma vastav aegkiri: „Internationale öffentliche Sicherheit“. Just selle aegkirja asutamise lugu näitab hästi raskusi, mis ühenduses rahvuslike keelte tarvitamisega. Kõigepealt ei jõutud Viini kongressil kuidagi kokkuleppele väljaantava rahvusvahelise politseiaegkirja keele suhtes. Pandi ette küll saksa, küll prantsuse, inglise ja itaalia keel, tehti ettepanek aegkirja keeleks võtta isegi ladina keel jne. Ei saadud küsimusest teisti üle kui otsustati aegkiri välja anda neljas keeles: saksa, inglise, prantsuse ja itaalia keeles! On iseenesestki arusaadav, kui raske on toimetada sarnast aegkirja ja missuguste ilmaaegsete kuludega on ühendatud neljakeelise aegkirja väljaandmine. Kausta suurenemine neljakordseks oli tingitud ainult ühise keele puudumisest. Need raskused olid tähendatud aegkirjale nii suured, et ähvardasid lehe ilmumise üldse seisma panna. Pikemate läbirääkimiste tagajärjel saadi esialgselt asjast seeläbi üle, et hakati aegkirja välja andma kahes keeles: saksa ja prantsuse keeles. Muidugi ei ole see üldisele põhimõttele kasulik, ei ole see kasulik ka aegkirjale enesele tema tähtsuse tõstmise mõttes, sest itaalia ja inglise keele väljalangemisega väheneb ja väheneb aegkirja

mõju ja rahvusvaheline tähtsus tahtes-tahtmatult.

Kõigist ülaltoodust võime järeldada ainult selle, et ühise keele tarvitamine on politseile, eriti kriminaalpolitseile hädatarviline, otse möödapääsematu. Et aga mingi rahvusliku, näiteks, prantsuse, ing-

lise või saksa keele üldiselt tarvitusele võtmine on võimatu, tuleb üle minna mingi kunstliku keele tarvitamisele — olgu see nüüd esperanto või mõni muu keel. Kunstlikul keelel on veel see hea omadus, et tema on kergesti arusaadav ja kergesti õpitav.

Tulekahjude ärahoidmisest.

Mõne aja eest oli „E. Politseilehe“ veergudel jutt tulekahjudest, sel korral käsitati tähendatud ainet peasjalikult kriminaalpolitsei ülesannete seisukohalt: kuidas teha kindlaks, kas on tegemist süütagamisega või mitte ning jaataval juhtumisel, kuidas leida süüalust.

Politseiline tegevus tulekahjude alal on üldse väga tähtis. Tulekahjude läbi hävineb palju varandust, mis kahjulik mitte ainult üksikule kahjukannatajale, vaid rahvamajandusele üldse. Kui võtta kokku nende metsatükkide, eluhoonete, vabrikute, ladude ja teiste sarnaste varanduste väärtus, mis meil igal aastal tule tõttu hävineb, siis saame kindlasti aupakliku summa, mille abil oleks võinud lüüa palju mis väärtusi. Politsei ülesanne ei seisa ainult juhtunud õnnetuste sündmuste ja kuritegude jälgimises ja selgitamises ning süüaluste vastutuselevõtmises, vaid samal määral ja, võib olla, veel hoopis laiemas ulatuses kõige selle ärahoidmisel, mis kahjulik üksiku kodaniku ja terve seltskonna elule ja varandusele. Seetõttu ei saa politsei kaugegtki piirduda ainult juba juhtunud tulekahju põhjuste selgitamisega, politsei peab ka abinõusid otsima tulekahjude ärahoidmiseks niivõrd, kuivõrd see üldse on võimalik. Egas tuletõrje, näiteks, asjata ei seisa kõikides kultuurriikides kontaktis politseiga — vabatahtlik tuletõrje töötab käsi-käes politseiga ja allub temale või vastavale keskasutusele teatavates piirides, elukutselised tuletõrjujad aga moodustavad enesest osa, mis ühel või teisel kujul liidetud politsei külge.

Kuna politseiline tegevus varanduste kaitse alal üldse seisab selles, et üksikute kodanikkude varandust kaitsta, on politsei ülesanded tulekahjude vastu võitlemisel laiemad; seeläbi, et päästetakse üksiku inimese varandus hävitamiselt tule läbi, hoitakse kokku ja päästetakse osa rahva varandusest. Meie aja tehnika kiire edenemine toob enesega

kaasa tulekahjude tekkimise hädaohu suurenemise: plahvatavaid ja teisi kardetavaid aineid kuhjatakse kokku üksikute suuremate vabrikute ja ettevõtete ladudesse, mistõttu politseil tuleb pöörata suurem tähelepanu kui kunagi varem tulekahjude ärahoidmise abinõudele ning samuti abinõudele, mille abil oleks võimalik kiiresti neist tekkinud tulele panna piiri. Kuna tulekahjude põhjuste selgitamine ja tarbekorral süüaluste kindlakstegemine, kui on tegemist süütagamisega või hooletult tulega ümberkäimisega, kuulub enam kriminaalpolitsei ülesannetesse, on tulekahjude ärahoidmise abinõude kontrollimine ja üldse terve tegevus, mis sihitud tulekahjude võimalikule vähendamisele ja ärahoidmisele välispolitsei ülesanne. Muidugi ei saa politsei ükski midagi ära teha, vaid ainult töötades käsi-käes omavalitsustega, teiste riigiasutustega, tuletõrjega ja osaliselt ka kodanikkudega. Allpool on toodud mõningad näpunäited selle kohta, mis on võimalik ja tarvilik ära teha tulekahjude tekkimise ärahoidmiseks ning kord tekkinud tulekahjudele piiripanemiseks. Näpunäited on võetud ins. Fothi kirjatükist „Forbeugender Brandschutz“ („Die Polizei“ nr. 18 — 1926. n.).

Juhtivaks põhimõtteks peab muidugi olema katse tulekahjude tekkimist üldse ära hoida. Kuid inimeste nõrkus, kuritahtlikkus, ettevaatamatus, hooletus ning looduse jõud (väik) panevad piiri sarnastele katsetele. Tähelepanu tuleb meil ka tulekahjude tekkimist ära hoida, meie võime ainult katsuda tarvitusele võtta abinõusid, mis vähendavad tulekahjude hävitavat mõju, mis lubavad tulekahjusid enam-vähem lokaliseerida, nii et ühe maja mahapõlemisel ei põleks ära naabrimajad jne. Sellega aga ei piirdu politsei ülesanded tulekahjude tekkimiste puhul. Peale tulesid päästetud kraami kaitse varaste ja teiste sarnaste kuritegijate eest, peab politsei ka mõtlema, kuidas

päästa inimesi tulest, peab mõtlema abinõude peale, kuidas kaitsta ja päästa inimelu tulekahjude korral.

Kõige hädaohtlikumaks kohaks tulekahjude tekkimise mõttes on muidugi sarnased kohad eramajades, ettevõtetes jne., kus tuld tehakse, s. o. pliidad, ahjud, kaminad jne. Seetõttu on siis ka kaitseabinõud õige vanad, mis tarvitusele võetakse tulekahjude tekkimise ärahoidmiseks niisugustel kohtadel, kusjuures peab rõhk pannakse mõistagi materjalile, millest ehitatakse ahjud ja pliidad, kuivatuskohad ja sepiokjad, kaminad jne.; materjaliks võetakse peaaesjalikult kiwi ja raud.

Kuna maal ja suuremate linnade eeslinnades eluhooned ehitatakse suuremalt osalt puumaterjalist, ei luba vastavad määrused puumaterjali tarvitada hoonete ehitamiseks kesklinnades pea kusagil. Suuremates linnades maksab pea erandita kord, et kesklinna majad peavad olema kivist, betoonist või mingisugusest teisest sarnasest tulekindlast materjalist. Iratates aga nõutakse praegu igalpool linnades tulemüüri ehitamist, mis takistab tule üleminemist ühest majast teise; sarnases tulemüüris puuduvad täiesti aknad ja ukсед ja ta takistab seega võimalust tule edasiminemiseks.

Eramajades aitavad ülaltähendatud abinõude kasutamised tulekahju hädaohtu tunduvalt vähendada; võtame sellele veel lisaks elektrivalgustuse jne. petrooleumi asemel ja meie näeme, et meie oleme jõudnud tükk maad edasi võitluses tulekahjude vastu, võrreldes oludega, mis valitsesid meie esivanemate aegadel. Sootu teine aga on olukord suuremate ettevõtete, eriti vabrikute, aga ka teaatrite ja kinode juures. Neis töötavad ja viibivad harilikult koos suuremad inimhulgad, mispärast tekib kõigepealt nõudmine tarviliku arvu väljapääseteede ja -uste järgi. Sellest ei ole veel küllalt, kui ehitatakse laiad trepid ja suured ukсед niisugustesse ruumidesse. Suuremad tulekahjud läinud sajangul (näiteks Viini „Burgtheater'i“ põlemine, kus hukkus palju inimesi) on näidanud, et igal juhutamisel on vähe ühest väljapääseteest: suures hirmus tungivad inimesed välja, likkavad üksteist, kukuvad maha, tallavad üksteist ja ei pääse lõpuks siiski välja. Minimaalne nõudmine on, et ülaltähendatud ettevõtetel oleks kaks väljapääseteet, kusjuures need peavad täiesti eraldatud olema üksteisest. Muidugi on

raske seda nõudmist läbi viia vanemate ehituste juures: need ehitused ei luba, kas üldse suuremate muudatuste ettevõtmist, ehk sarnased muudatused on niivõrd kallid, et neid ei saa läbi viia. Kuid küsimusest peab üle saama ka sarnaste ehituste juures. Harilikult katsutakse ehituse hoovipoolsesse külge mahutada mingi hädaväljakäik või kinnitatakse maja seina külge raudredel, mis lubab inimesi pääseda akende kaudu välja. Hea sarnane abinõu iseenesetki mõista ei ole, kuid siiski parem kui midagi.

Trepiruumid peavad niimoodi ehitatud olema, et suits ja tuli nendesse ei pääse. Seetõttu ehitatakse vabrikuid, töötubasid jne. praegu nii, et ukсед, mis viivad trepiruumidesse, on tulekindlad; tihti peale saab neid uksti ka kinni panna automaatselt, s. o. uks läheb ise kinni, kui vajutatakse nupule, mis on trepiruumis, kusjuures alati on võimalik ust seestpoolt avada. Sarnane uks ei tohi aga enesest moodustada liht rauast plaati, sest viimane läheb tulikuumaks ja kõverdub. Tulekindlad ukсед valmistatakse küll ka rauast, kuid erilise konstruktsiooniga.

Hea on, kui suuri ruume laotatakse mitmesse ossa, kusjuures üksikute osade vahel on tulekindlad seinad. Tulekahju puhkemise korral ei saa tuli üle minna teistesse ruumidesse, vähemalt on tulele piiripanemine niisugusel korral kergem, kustutamine väiksema vaevaga läbiviidav. Ruumid, mis ulatuvad üle mitme korra ja samuti trepid võimaldavad tule edasiminemist kergesti, seetõttu peaks niisuguste sisseseadete ehitamisest üldse loobuma. Vastasel korral tuleb ehitada tulekindel trepiruum, samuti tuleb katsetada abinõusid võtta tarvitusele, mis ei lubaks leekidel ulatuda ühest korrast teise, kui on tegemist ruumidega, mis ulatuvad üle mitme majakorra. Liffide korralik ehitamine on suurtes hoonetes määratu tähtsusega. Kui nad asuvad üldistes ruumides, nagu see tihti juhtub vabrikutes ja suurtes kaubamajades, peavad nende seinad olema tulekindlad.

Et kergendada tuletõrjujate tööd tulekahju korral, asetatakse praegu harilikult hoone trepi kõige kõrgemasse ossa suitsu luuk, mida võib avada maja esimeselt korralt.

Sama tähtis kui kirjeldatud abinõud on vastava ettevõtte sisemine kord. Ei ole sünnis, et trepid oleksid täis laotatud

kõiksugu kraamiga, mis liikumist takistavad või isegi täitsa võimatuks teevad. Kõik käigud ruumides, trepid, väljapääseteed, hädaväljapääseteed peavad alati olema vabad, nii et inimesed saaksid kergesti liikuda. Ei tohi unustada, et tulekahju korral ka külmaverelised isikud kaotavad tihti pea, rääkimata teistest kartlikkudest ja närvilistest. Suurimat kahju aga sünnitavad inimesed ise, kes ei pääse kohe välja põlevast ruumist. Teiselt poolt kergendab kindel kord, tühjad ja vabad trepid ning käigud tuletõrjujate tööd tunduvalt. Kui ruumid on täis kraami, nii et liikumine võimatu, kuulub tuletõrjujatel palju kallist aega takistuste kõrvaldamiseks; sel ajal suureneb tuli alatasa ja teeb tema vastu võitlemise raskemaks. Mitmel pool on pandud maksma suitsetamise keeld ettevõtete ruumides, mis on annud häid tagajärgi: nii mõnigi suur tulekahju on saanud alguse mahavisatud tuletikust ehk paberrossiotsast.

Heaks abinõuks tulekahju kustutamisel on ka väiksed pumbad, vesi jne, mis uste juure üles seatud, eriti aga erilised aparaadid, mis määratud tulekahju kustutamiseks, nagu, näiteks, minimaxid ja teised sarnased, milledest just nimetatud minimaxid on leidnud laialtlevitatud üle terve maailma. Väikeste tulekustutamise abinõude tarvitamine ja nendega ümberkäimine ei nõua mingit erilist os-

kust ega teadmist. Teine lugu on muidugi tulehüdrantidega, missuguseid leidub paljudes ettevõtetes. Neil on tähtsus ainult siis, kui ettevõttes leidub inimesi, kes oskavad sarnaste asjadega ümber käia. Üsna suurtes vabrikutes, kus tulekahju hädahoht eriti suur, nagu, näit., ketramise vabrikutes, seatakse praegusel ajal sisse erilised laed, mis on niimoodi konstrueeritud, et nendesse mahutatud veetoru tarvilisel silmapilgul vett annavad ja seega tulekahju kustutavad. Torud töötavad automaatselt. Kui temperatuur tõuseb 60 kraadini, siis astub automaat tegevusse. Harilikult on automaadiga ühenduses veel häireaparaat, nii et peale kustutamise aitab automaat alarmeerida ka vabriku meeskonna.

Eriliselt hädahohtlikud on muidugi bensiini- ja teised sarnased laod, mis pärast nende avamine ja nende asupaikade kindlaksmääramine sünnib ainult seaduses ettenähtud erikorra alusel. Siin kohal tuleb meeles tuletada, et bensiini teadupärast ei saa kustutada veega, kõige parem abinõu kustutamiseks on mini-maxi taolised aparaadid.

Iseenesest mõista ei saa politsei kui sarnane väga palju ära teha abinõude sisseseadmisel tulekahjude ärahoidmiseks, kuid üht ja teist asja võib politseil ikkagi viia läbi. Siin oleneb ka palju isiklikust huvist asja vastu, isiklikust algatusest ja tegutsemisest.

Spordi alalt.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri 23. juulist s. a. nr. 101.

Peipsi jaoskonna üleajateenijate kogu poolt 3.VII. s. a. Mehikoormas toimendatud rahvapeol korraldatud spordivõistluste tulemused olid järgmised: Kuulitõukes, millest osa võtsid 4 piirivalvurit, tuli esimesele kohale (10,87 mtr.) veltveebel Rudolf Blumann, teisele

(10,21 mtr.) vanem-allohviter Vladimir Kask. 100 meetri jooksus, millest võtsid osa 5 piirivalvurit, tuli esimesena finishi veltveebel Rudolf Blumann ajaga 12 sek., teisena noor.-allohv. Artur Pungas ajaga 13 sek.

Võistluse päeval sadas vihma, mis jooksu tagajärgedele halvavalt mõjus.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse poolt on 30. juulil s. a. load antud laskeriistade ja laske-
moonaga kauplemiseks: 1) Martin Jaagu p. Luik'ile — Mõisaküla alevis, Pärnu tän. nr. 39, 2) Johann Ellert'ile — Rakveres, Tallinna tän. nr. 16.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 26. juulist 1927. a. nr. 102 on ülendatud Tallinna jaoskonna rajooni kordoni ülem noor.-allohv. Julius Karp hoolsa ja korraliku teenistuse eest vanem-allohviteriks 1.VIII. s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 23. juulist s. a. nr. 101 on ülendatud Tallinna jaoskonna Loksa rajooni valvur kapral Alfred Tamm hoolsa ja eeskujuliku teenistuse eest noorem-allohviteriiks ja määratud kordoni ülema kohustetäitjaks 1.VIII. s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 29.VII. 27. a. nr. 103 on ülendatud Narva-Jõesuu rajooni kordoni ülema k. t. kapral Jüri Jaanus noorem-allohviteriiks hoolsa ja eeskujuliku teenistuse eest 1.VII. 27. a.

Siseministri käsukiri 26. juulist s.a. nr. 82 siseministeeriumile.

Politseiabidirektor J. Sooman on 23. juulil s. a. puhkuselt tagasi jõudnud ja oma ametikohuste täitmisele asunud.

Käsukirjaga 28. juulist s. a. nr. 83 siseministeeriumile

on kriminaal-abikomissar Valgas Nikolai Pääbo lubatud puhkusele 22. juulist

kuni 12. augustini s. a.; sel ajal tema kohuseid täidavad 22. kuni 25. juulini — Valga jaoskonna politseiabikomissar K. Lõhmus ja 25. juulist kuni 12. augustini — van. kriminaalassistent Sestakovski.

Kriminaalpolitsei vanem agent Viljandis Teodor Raudsepp on kinnitatud kriminaal-assistendiks sealsamas, arvates 1. augustist s. a.

Politseidirektori käsukirjaga 30. juulist 1927. a. nr. 15

on määratud Tallinna-Harju prefektuuri allkonstaabel Karl Unt, kes lõpetanud eksternina politseikooli kõrgema klassi, sama prefektuuri konstaabliks, arvates 25. juulist s. a.

Politsei peavalitsuse poolt on 30. juulil s. a. luba antud Vigastatud sõjameeste ühingu keskjuhatusale toime panna üleriiklist korjandust invaliidide omaabi ja ühingu ettevõtete toetamise heaks 500 korjanduslehega kuni 15. nov. s. a.

Kirjavastusi.

E. V. kiri 2. aug. s. a. Iga jalgrattasõidu kohta on eriauhinnad; mitu auhinda määratakse, kas 1, 2, 3 või rohkem, pole praegu

veel teada; see oleneb täiesti osavõtjate arvust.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused ja tunnistused.

Banbo, Johannes Kristofi p., v. a. Koigi vallaval. 31. 5. 22 a. nr. 55. (8018)
Parts, Karl Jaani p., nr. 65. (5462)
Reimann, Mihkel Hansu p. nr. 110/48. (5462)
Oja, Joosep Mihkli p. (5462)
Gluhov, Daniel Leonti p. (5462)
Linson, Elfriede-Erna, nr. 13724. (5462)
Naidenkova, Ekaterina Sergei t. nr. 541. (5462)
Laurisson, Andres Jüri p. nr. 45. (5462)
Tsõganov, Semen Ignatti p. nr. 285. (5462)
Hein, Valter Tõnu p. nr. 1. (5462)
Stscherbakov, Vassili Aleksei p. nr. 143. (5462)

Vaino, Anete Karli t. nr. 1046. (5462)
Minner, Joosep Reinu p. nr. 12. (5462)
Koppelman, Johan Mardi p., v. a. Seliste vallaval. 16. 5. 24 a. (7448)
Reimann, Liisa Tõnise t., v. a. Jõõpre vallaval. 11. 1. 21 a. nr. 212. (7450)
Aija, August Juhani p., v. a. Vee vallaval. 1919 a. nr. 85. (7451)
Brandt, Jakob Jaani p., v. a. Are vallaval. 3. 1. 22 a. nr. 219. (7455)
Toomasson, Jüri Hansu p., v. a. Tamiste vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 80. (7457)
Sibul, Georg Oskari p., v. a. Saadjärve vallaval. 12. 2. 20 a. nr. 677. (7731)
Brik, Marta Bernhardi t., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 22. 1. 19 a. nr. 7451. (7732)

- Lill, Karl Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. politseikomissariilt 13. 12. 19 a. nr. 4112. (7734)
- Kull, Alma Kadri t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. politseikomissariilt 18. 6. 20 a. nr. 11317. (7735)
- Amos, Arnold Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 11. 4. 23 a. nr. 750/32680. (7736)
- Veide, Mihkel Mardi p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 8. 12. 19 a. nr. 3103. (7737)
- Viira, Salme Joh. t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 3. 12. 23 a. nr. 1259. (7738)
- Kiik, Julie Jaani t., v. a. Vesneri vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 1722. (7739)
- Viru, Ida Karli t., v. a. Kongota vallaval. 14. 2. 21 a. nr. 11. (8513)
- Berg, Harald Rudolfi p., v. a. Alatskivi vallaval. 5. 4. 22 a. nr. 1082. (8514)
- Ein, Amalie Hansu t., v. a. Puurmanni vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 352. (8515)
- Hürden, Herta Otto t., v. a. Nõmme jsk. politseikomissariilt 21. 5. 26 a. nr. 281. (8516)
- Mäeritz, Ella Aleksandri t., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 26. 8. 24 a. nr. 1959. (8517)
- Luts, Elisabet Johani t., v. a. Kärkula vallaval. 11. 10. 21 a. nr. 424. (8518)
- Küün, Alide Anni t., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 13. 4. 20 a. nr. 6213. (8519)
- Ertis, Rudolf Gustavi p., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 3. 4. 22 a. nr. 2789. (8520)
- Siefermann, Herbert Heinrichi p., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 12. 12. 22 a. nr. 52. (8521)
- Kärner, Marie Heinrichi t., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 5. 1. 20 a. nr. 6343. (8522)
- Ansko, Marie Peetri t., v. a. Ropka vallaval. 1. 3. 20 a. nr. 732. (8523)
- Kuhtes, Liisa Jaago t., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülem. 5. 12. 19 a. nr. 2849. (8524)
- Maripuu, Peeter Mihkli p., v. a. Pihla vallaval. 29. 1. 20 a. nr. 265. (8601)
- Jürisson, Aleksander, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 23. 4. 21 a. nr. 657. (8602)
- Vaher, Aleksander, v. a. Kihelkonna vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 354. (8603)
- Niit, Jakob, v. a. Kärla vallaval. 2. 12. 22 a. nr. 82. (8604)
- Liiber, Jaan, v. a. Mustjala vallaval. 24. 3. 24 a. nr. 136. (8605)
- Mägi, Nikolai, v. a. Kärla vallaval. 24. 4. 23 a. nr. 26. (8606)
- Grünfeldt, Anastasia, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 26. 11. 21 a. nr. 863. (8607)
- Prostang, Helene, v. a. Abroka vallaval. 30. 11. 20 a. nr. 368. (8610)
- Kuusik, Miina, v. a. Lümmada vallaval. 12. 10. 20 a. nr. 907. (8611)
- Kolk, Andrei, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 1. 2. 27 a. nr. 877. (8612)
- Kuldberg, Ado, v. a. Lümmada vallaval. 6. 3. 20 a. nr. 531. (8613)
- Ausmann, Liisa, v. a. Kuressaare jsk. politseiül. 8. 12. 19 a. nr. 1318. (8615)
- Pumot, Jaan Johani p., v. a. Kioma vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 142. (5663)
- Troffa, Anna Jakobi t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 2205. (5664)
- Raitor, August Peetri p., Võru vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 353. (5665)
- Savi, Adele, v. a. Aleksandri vallaval. 30. 9. 20 a. nr. 1124. (5666)
- Harro, Aleksander Mihkli p., v. a. Misso vallaval. 4. 5. 23 a. nr. 51. (5667)
- Lõhmus, Oskar Samuli p., v. a. Västse-liina vallaval. 3. 1. 20 a. nr. 352. (5668)
- Lätt, Joosep Ado p., v. a. Võru vallaval. 22. 12. 24 a. nr. 105. (5669)
- Feldveber, Eduard, v. a. Vana-Antsila vallaval. 28. 3. 24 a. nr. 164. (5670)
- Kramp, Amanda, v. a. Krootuse vallaval. 11. 1. 19 a. nr. 382. (5671)
- Guperv, Daniel, v. a. Orava vallaval. 5. 1. 20 a. nr. 541. (5672)
- Sommer, Alviine, v. a. Timo vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 262. (5673)
- Hunt, Herman, v. a. Loosi vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 116. (5674)
- Markvart, Kristjan, v. a. Erastvere vallaval. 16. 1. 26 a. nr. 791. (5675)
- Taal, Amanda, v. a. Aleksandri vallaval. 28. 2. 24 a. nr. 26. (5676)
- Liivamägi, Elisabet, v. a. Võru vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 311. (5677)
- Sõhva, August Peetri p., v. a. Otepää alevival. 4. 3. 22 a. nr. 2146. (5777)
- Lotamõisa, Jaan Augusti p., v. a. Valguta vallaval. 10. 1. 22 a. nr. 5. (5779)
- Ritsing, Alma Jakobi t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 16. 2. 20 a. nr. 3210. (5778)

- Kadak, Juuli Akseli t., v. a. U.-Sutslepa vallaval. 12. 5. 21 a. nr. 10. (5780)
- Teder, Johannes Aleksandri p., v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 1621. (5781)
- Kurvits, Mari Jaani t., v. a. Rõngu vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 4065. (5782)
- Toomingas, August Aleksandri p., v. a. Rõngu vallaval. 30. 8. 26 a. nr. 70. (5783)
- Kiisk, Eduard Karli p., v. a. Päidla vallaval. 25. 4. 20 a. nr. 357. (5784)
- Tuvike, Erna Peetri t., v. a. Kavilda vallaval. 9. 9. 21 a. nr. 540. (5787)
- Kalberg, Eduard Jakobi p., v. a. Uderna vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 139. (5788)
- Pettai, Vidrik Karli p., v. a. Kirepi vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 31. (5789)
- Ero, Kirill Aleksandri p., v. a. Uuemõisa vallaval. 7. 2. 20 a. nr. 110. (6501)
- Toompuu, Juuli, v. a. Uuemõisa vallaval. 7. 2. 20 a. nr. 104. (6503)
- Määker, Daniel, v. a. Leisi vallaval. 26. 8. 20 a. nr. 357. (6504)
- Maripuu, Johannes, v. a. Leisi vallaval. 4. 2. 21 a. nr. 270. (6506)
- Annuk, Johannes, v. a. Tallinna linna pol. 5 jsk. ülemalt 10. 3. 25 a. nr. 836. (6507)
- Alos, Vassili, v. a. Uuemõisa vallaval. 16. 10. 20 a. nr. 425. (6508)
- Sulane, Juulia, v. a. Muhu-Suure vallaval. 19. 8. 22 a. nr. 1068. (6511)
- Torn, Feodor, v. a. Leisi vallaval. 17. 5. 20 a. nr. 267. (6512)
- Papper (sünd. Nuut), Marie, v. a. Kogula vallaval. 3. 9. 20 a. nr. 483. (6515)
- Alos, Konstantin, v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 6901. (6516)
- Perens, Jüri Andrese p., v. a. Massu vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 148. (6726)
- Lasson, Hans Hansu p., v. a. Veltsa vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 214. (6728)
- Lipp, Jüri, v. a. Abruca vallaval. 15. 11. 1921 a. nr. 410. (8616)
- Magnus, Voldemar, v. a. Kihelkonna vallaval. 22. 4. 22 a. nr. 1379. (8617)
- Hagjas, Sohvia, v. a. Kihelkonna vallaval. 10. 11. 20 a. nr. 925. (8618)
- Nuutsõn, Georg, v. a. Kärla vallaval. 31. 8. 20 a. nr. 742. (8620)
- Ruul, Viuu, v. a. Kuressaare pol. jsk. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 916. (8621)
- Aug, Hindrek, v. a. Abruca vallaval. 16. 4. 20 a. nr. 110. (8622)
- Lasma, Maria, v. a. Kuressaare pol. jsk. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 1049. (8623)
- Vahter, Peeter, v. a. Torgu vallaval. 6. 4. 20 a. nr. 396. (8625)
- Toompuu, August, v. a. Mustjala vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 51. (8627)
- Albo, Minna, v. a. Kihelkonna vallaval. 29. 4. 21 a. nr. 1284. (8627)
- Pupart, Vassili, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 8. 1. 21 a. nr. 563. (8628)
- Lasma, Juhan, v. a. Mustjala vallaval. 29. 5. 23 a. nr. 68. (8630)
- Klekner, Marta Jaani t., v. a. Tallinna linna pol. 2. jsk. ülemalt 13. 1. 20 a. nr. 4671. (9201)
- Soo, Albert Juhani p., v. a. Kabala vallaval. 15. 4. 22 a. nr. 58. (9202)
- Lüflmann, August Mihkli p., v. a. Paatsalu vallaval. 4. 5. 21 a. nr. 732. (9203)
- Janson, Mall Kusta t., v. a. Laatre vallaval. 8. 4. 20 a. nr. 530. (9204)
- Muld, Karl Jaani p., v. a. Kõo vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 218. (9205)
- Kullasepp, Anna Matsi t., v. a. Kõo vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 974. (9206)
- Niit, Joh. Juhani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Läänemaak. rahv. ülemalt 6. 11. 20 a. nr. 9975. (322)
- Niit, Joh. Juhani p., laskeriista luba, v. a. Lääne-Saare prefektilt 12. 4. 26 a. nr. 488. (323)
- Solodov, Ivan, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1-se jalaväe rüg. ülemalt 29. 4. 1923 a. nr. 3584. (2601)
- Luutus, Rudolf, brovningi süsteemiline revolver nr. 40035. (1128)
- Naha, Bernhard, välispass, v. a. Riia Eesti saatkonna poolt 7. 1. 25 a. nr. 3000. (1129)
- Veldmander, Voldemar, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Narva lentsalga ülemalt 7. 4. 20 a. (2861)
- Proman, Jüri, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. jalav. polgu ülemalt nr. 657. (2975)
- Oll-Reinson, Hans Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahv. ja kaitseliidu ülemalt 3. 2. 21 a. nr. 3602. (3229)
- Alt, Karl-August Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jal. rüg. Kalevi pat. 2. komp. (3230)
- Vistinghausen, Kurt Nikolai p., reservi tunnistus, v. a. 1. jalaväe rüg. ülemalt 16. 12. 22 a. nr. 15396. (3235)

- Lampse, Kurt Rihardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahv. ülemalt 1925 a. (3236)
- Laepes, Kristjan-Voldemar Friedrichi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jal. rüg. ülemalt 1922 a. (3240)
- Titov, Anatoli, Nanseni pass, v. a. pol. peaval. 30. 9. 26 a. nr. 1718/1459. (3249)
- Laur, Jüri Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pärnu linna haigemaja arstlise komisjoni poolt 26. 11. 20 a. nr. 1033. (3754)
- Remmelgas, Anton Jüri p., kaitsev. vabast. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahv. ülem. nr. 4538. (3755)
- Kukk, Johannes Hansu p., kaitsev. vab. tunnistus, v. a. Pärnu maak. rahvaväe ülemalt 8. 11. 20 a. nr. 12909. (3763)
- Bachmann, Voldemar, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 14. 8. 20 a. nr. 8348. (3764)
- Illinoch, Afanasy, Nanseni pass, v. a. politsei peaval. 12. 1. 24 a. nr. 561/182. (4560)
- Korpusova, Iadviga Ossipi t., ajutine isikutunnistus, v. a. Tall. linna pol. ülem. nr. 564. (4814)
- Kull, Arthur Mardi p., ajut. isikutun. v. a. 1919 a. (4819)
- Lumi, Rudolf Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahv. ja Kaitseliidu ülemalt 6. 5. 21 a. nr. 8922. (8033)
- Safronov, Feodor Timofei p., hobusepass. (5462)
- Gluhov, Daniel Leonti p., hobusepass. (5462)
- Summer, Karl Hendriku p., hobusepass nr. 510. (5462)
- Adler, Leo Pauli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pääsküla sõjavangide laagri ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 4392. (5751)
- Kolberg, Marie Hansu t., Eesti Rahva Muuseumi loterii pilet nr. 914. (5776)
- Kusnetsov, Ivan Aleksei p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalit. 20. 12. 24 a. nr. 14508/31297. (5785)
- Indov, Adam Villemi p., laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülem. 7. 5. 26 a. nr. 7571. (5786)
- Maripuu, Johannes, sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalav. rüg. ülemalt 7. 10. 23 a. (6506)
- Kutnik, Richard Gustavi p., kaitseliidu liikmekaart, v. a. Harju maleva pealiku poolt 1926 a.
- Hang, Martin Jaani p., laskeriista luba, v. a. Harju maak. pol. ülemalt 15. 7. 25 a. nr. 1599.
- Kruusement, Gustav Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 10. jalgv. rüg. ülemalt 1. 11. 24 a. nr. 5452.
- Seppam, Peeter Hansu p., laskeriista luba, v. a. Harju maak. pol. ülemalt 17. 1. 24 a. nr. 55.
- Raagul, Gustav Jüri p., laskeriista luba, v. a. Harju maak. pol. ülemalt 29. 9. 24. a. nr. 2046.
- Reinholm, Jakob Joosepi p., laskeriista luba, v. a. Tallinna-Harju prefekti poolt 10. 3. 26 a. nr. 775.
- Part, Anton Hindreku p., sõjav. vabast. tunnistus, v. a. Sõjav. tervishoiu valits. 15. 4. 20 a. nr. 6812.
- Tallo, Hendrik Tooma p., laskeriista luba, v. a. Pärnu maak. pol. ülemalt 24. 7. 27 a. nr. 1912.
- Kongas, Mart Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe komisjoni poolt 7. 9. 18 a. nr. 5. (587)
- Lanholm's, Juhan Jüri p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Suurtükiväe majand. osak. 30. 3. 20 a. nr. 1733.
- Kampus, Vladimir Jaani p., hobusepass, v. a. Võisiku vallaval. 20. 2. 24 a. nr. 25.
- Kruutmann, Villem Abrami p., maasammise tunnistus, v. a. Viru kaitseringkonna ülemalt 13. 1. 22 a. nr. 594.
- Luhe, Johannes Aleksandri p., sõjav. kõlbmatuse tunnistus, v. a. Viru kaitseväe teenistuse komisjoni poolt 10. 4. 25 a. nr. 172.

KUULUTUS.

Lasnamäe jaoskonna politsei abikomissar Tallinnas annab teada, et 18. augustil 1927. a. kell 12 päeval müüakse a.-s. „Dvigateli“ tehases, S. Tartu maanteel nr. 81, Tallinnas

TEISTKORDSEL ENAMPKUMISEL

sama tehase päralt olev varandus, mis koosneb 57 raudteevagunite rattast, hinnatud à 5000 mk. ja 7 aurukatlast vagunite kütmiseks, hinnatud à 40.000 mk. ja esimesel väljapakumisel 29 raudteevaguni rattast, hinnatud à 4000 mk., kogusummas hinnatud 681.000 marga peale, kinnisvara maksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal.

Pakkumine algab hinnatud ja pakutud summast.

Tallinnas, 3. augustil 1927. a.

J. Tobias,
Politseikomissari abi.